

სოფელ მირაშხანთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია,
ასპინძის მუნიციპალიტეტი

გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი და გარემოზე
ზემოქმედების მართვის გეგმა

რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი
ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ

დეკემბერი, 2017

ქვე-პროექტის აღწერა

წარმოდგენილი ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია სოფელ მირაშხანთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია. ქვე-პროექტის ადგილი მდებარეობს ასპინძის მუნიციპალიტეტში, თბილისიდან 253 კმ-ის, ხოლო ასპინძიდან 30 კმ-ის დაშორებით. საპროექტო გზის სიგრძე არის 3600 მ და სიგანე 5 მ. გზა ძირითადად გადის დაუსახლებელ ტერიტორიაზე. გზის გასწვრივ განთავსებულია კერძო მიწის ნაკვეთები.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- არსებული ასფალტის ფენის მოხსნა და მისი გამოყენება გზის საფუძვლად;
- არსებული გაბიონის რეაბილიტაცია;
- შენობებთან მისასვლელელების და მიერთებების მოწყობა;
- გზის საფუძვლისა და გვერდულების მოწყობა ქვი-ხრეშით;
- გზის მოასფალტება ასფალტო/ბეტონის ფენით;
- გზის გასწვრივ სადრენაჟე სისტემის მოწყობა ცხაურებით;
- მტკვარზე არსებული ხიდზე ასფალტო/ბეტონის საფარის დაგება და ხიდის მოაჯირების შეღებვა.

„ასპინძის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ასპინძის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი საპროექტო გზის მოვლა-პატრონობაზე.

(ა) ზემოქმედების შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება მცირე მოკლევადიანი ზეგავლენა გარემოზე, ხოლო მისი გრძელვადიანი გავლენა იქნება პოზიტიური, რადგან ადგილობრივი მოსახლეობა და ტურისტები იქნებიან უზრუნველყოფილი უფრო კომფორტული გარემოთი.</p> <p>ძირითადი უარყოფითი გავლენა ძირითადად დაკავშირებულია სამშენებლო ფაზასთან და მოიცავს გზის ვაკისის, საფარისა და კიუვეტების მოწყობას, მძიმე ტექნიკის ოპერირება მოძრაობას და სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირებას. თუმცა, გამომდინარე იქიდან, რომ სარეაბილიტაციო გზა მდებარეობს ძლიერად მოდიფიცირებულ გარემოში, უარყოფითი გავლენა (ხმაური, ემისიები, სამშენებლო ნარჩენები, მოძრაობის დროებითი შეზღუდვა) იქნება გარდამავალი და უმნიშვნელო.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>გარემოზე ძირითად ზემოქმედებას ადგილი ექნება მშენებლობის ფაზაში, რომელიც მოიცავს გზის ვაკისის, საფარისა და კიუვეტების მოწყობას, მძიმე ტექნიკის ოპერირება-მოძრაობასა და სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირებას. მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა არსებულ სოციალურ და ბუნებრივ გარემოზე იქნება დროებითი და დაკავშირებული მხოლოდ მცირე ზომის სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან: ხმაური, ემისიები, სამშენებლო ნარჩენები, მოძრაობის დროებითი შეზღუდვა, მდინარის დაბინძურება, საწვავის, ზეთების დაღვრით, სამშენებლო მასალებით, მანქანების გარეცხვით. მდინარეში დაბინძურებული წყლისა და ნიადაგის მოხვედრით. მოსალოდნელია დაღვრების სწრაფი ჩადინება წყლის ობიექტებში, რის შემდეგაც ძნელი იქნება დაბინძურების ლოკალიზება, და გაიზრდება ქვემო დინებაში უფრო დიდი ფართობის დაბინძურების რისკი. ამიტომ მნიშვნელოვანია ლოკალიზების ღონისძიებების დაუყოვნებლივ გატარება წყლის დაბინძურების რისკის წარმოქმნის შემთხვევაში.</p> <p>წარმოდგენილი ქვე-პროექტის განხორციელების შედეგად შემცირდება გზის ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის ხარჯები, საწვავის მოხმარება, ჯანმრთელობისთვის საზიანო გამონაბოლქვი და ემისიები. გაიზრდება ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება და ტურისტთა ნაკადები.</p> <p>უახლოესი მუნიციპალური ნაგავსაყრელი მდებარეობს 30 კმ-ის დაშორებით ასპინძის მუნიციპალიტეტში.</p>

	<p>იმისათვის, რომ თავიდან ავიცილოთ გზის დატბორვის რისკი, სამუშაოები არსებული სადრენაჟე სისტემის მოწყობისთვის დაგეგმილია ქვე-პროექტის ფარგლებში.</p> <p>სამუშაოებისათვის საჭირო ინერტული მასალების, ასევე, წარმოქმნილი ნარჩენების ტრანსპორტირება გამოიწვევს მიმდებარე საავტომობილო გზის დატვირთვის მცირედ გაზრდას და ტრანსპორტის მოძრაობის შეფერხებას, ასევე, ადგილობრივი მოსახლეობისა და ტურისტების შეწუხებას.</p>
<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედების ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება ხანგრძლივი სოციალური გავლენა ადგილობრივი მოსახლეობის სატრანსპორტო და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების სახით. გზის რეაბილიტაციის შედეგად შემცირდება მტვერი, ემისიები და ხმაური.</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს მიწის შესყიდვას.</p> <p>გამომდინარე იქიდან, რომ გზის კორიდორი იქნება 5მეტრი და მის გასწვრივ განლაგებულია კერძო ნაკვეთები, ტროტუარის მოწყობა შეუძლებელია განსახლების გარეშე, რაც გაუმართლებელია ფინანსური და სოციალური თვალსაზრისით.</p> <p>გზის გასწვრივ განთავსდება საგზაო ნიშნები ფეხით მოსიარულეთა და ტრანსპორტით მოსარგებლეთა უსაფრთხოების მიზნით.</p> <p>გრძელვადიან პერსპექტივაში ქვე-პროექტის სოციალური ზემოქმედება იქნება დადებითი - გაიზრდება სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება; შემცირდება ჯანმრთელობისთვის საზიანო გამონახოლქვის გამოყოფა, მტვერის წარმოქმნა და საწვავის მოხმარება. გაუმჯობესდება ტერიტორიის ვიზუალური მხარე.</p>

(ბ) შემამსუბუქებელი ზომები

<p>რა ალტერნატივები იქნა განხილული დაპროექტებისას</p>	<p>გამომდინარე იქიდან, რომ ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული გზის რეაბილიტაციას, რაიმე სხვა ალტერნატივა პროექტთან დაკავშირებით არ განხილულა.</p>
<p>ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებული?</p>	<p>გზის რეაბილიტაციის ფაზაში მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედებების შემცირება ადვილად შესაძლებელია. კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება, რომ ნარჩენები განათავსოს შეთანხმებულ ადგილას, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერებიდან მოპოვებული ინერტული მასალა, თავიდან აიცილოს წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება (საწვავის/ზეთების დაღვრა სატრანსპორტო საშუალებებისა და მექანიზმების გაუმართაობის გამო, ასფალტისა და ბეტონის ნარჩენებით დაბინძურება), მოსახლეობის შეწუხება (ხმაურით, მტვერით და ემისიებით) შერბილდება მუშაობის/ მასალების მიწოდების განრიგის დაცვის გზით, მოძრაობის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების შესაბამისი მოვლით, სამუშაოები არ უნდა განხორციელდეს წვიმიან ამინდში, სამშენებლო მასალების ჩარეცხვა არ უნდა მოხდეს წყალში, ავტომანქანების გამართულობის შემოწმება, რათა არ მოხდეს საწვავის ჩაღვრა, კონტრაქტორი ვალდებულია სამშენებლო მასალების განთავსება დახურულ მდგომარეობაში რომ არ მოხდეს ჩარეცხვა.</p> <p>სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარების პერიოდში აუცილებელია მოძრაობის ორგანიზება და სამშენებლო მონაკვეთების შემოფარგვლა.</p>
<p>წარსულში განხორციელებული მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის დიზაინში?</p>	<p>სსიპ „საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს“ ფართო გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული საშუალო და დიდი მასშტაბის გზებისა და ქუჩების რეაბილიტაციის ქვე პროექტების განხორციელებაში. წინა მსგავსი პროექტების განხორციელების გამოცდილებებიდან მიღებული ცოდნის საფუძველზე პროექტი ითვალისწინებს არა მარტო გზის საფარის რეაბილიტაციას, ასევე სანიაღვრე არხების და მილების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს შემდგომში გზის საფარის მოვლა-შენარჩუნებას.</p>
<p>ჩართული იყო თუ არა დაინტერესებული თემები ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში და გათვალისწინებული იქნა თუ</p>	<p>მუნიციპალური განვითარების ფონდი და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი გამართავს ქვე-პროექტისთვის მომზადებული გარემოსდაცვითი დოკუმენტის საჯარო განხილვას დაინტერესებულ მხარეებთან.</p>

არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ?	
---	--

(გ) კატეგორიზაცია და დასკვნა

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
2. ქვეპროექტი მიღებულია

ქვე-პროექტის მომზადება მოითხოვს:

1. მმცირემასშტაბიანი სამშენებლო და სარეაბილიტაციო საქმიანობების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას
2. გარემოზე ზეგავლენის განხილვას, გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადების ჩათვლით

ქვე-პროექტის სოციალური და კულტურულ რესურსებზე ზემოქმედების სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის ობიექტების მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	X	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას სამეურნეო რესურსებზე, როგორცაა მიწა, საძოვრები, წყალი, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		X
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლეობას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შეძენა (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) ?		X
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბელელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		X
<p>თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იძულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			
ინფორმაცია კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა პროექტი მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?		X
<p>თუკი პასუხი კითხვაზე 5 არის „დიახ“, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.11 ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით მოპოვებული მასალების მართვა უნდა განხორციელდეს OP/BP-სა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტში მოცემული პროცედურების შესაბამისად.</p>			

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის და სახელება	რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი
ქვე-პროექტის დასახელება	სოფელ მირაშხანთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>წარმოდგენილი ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია სოფელ მირაშხანთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია. ქვე-პროექტის ადგილი მდებარეობს ასპინძის მუნიციპალიტეტში, თბილისიდან 253 კმ-ის, ხოლო ასპინძიდან 30 კმ-ის დაშორებით. საპროექტო გზის სიგრძე არის 3600 მ და სიგანე 5 მ. გზა ძირითადად გადის დაუსახლებელ ტერიტორიაზე. გზის გასწვრივ განთავსებულია კერძო მიწის ნაკვეთები.</p> <p>ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:</p> <ul style="list-style-type: none"> - არსებული ასფალტის ფენის მოხსნა და მისი გამოყენება გზის საფუძვლად; - არსებული გაბიონის რეაბილიტაცია; - შენობებთან მისასვლელების და მიერთებების მოწყობა; - გზის საფუძვლისა და გვერდულების მოწყობა ქვიხრეშით; - გზის მოასფალტება ასფალტო/ბეტონის ფენით; - გზის გასწვრივ სადრენაჟე სისტემის მოწყობა ცხაურებით; - მტკვარზე არსებული ხიდზე ასფალტო/ბეტონის საფარის დაგება და ხიდის მოაჯირების შეღებვა.

	„ასპინძის მუნიციპალიტეტსა და საქართველოს მუნიციპალურ განვითარების ფონდს შორის დადებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების“ საფუძველზე ასპინძის მუნიციპალიტეტი იქნება პასუხისმგებელი საპროექტო გზის მოვლა-პატრონობაზე.		
ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	ჯგუფის ხელმძღვანელი: როზანა ნიტი	უსაფრთხოების სპეციალისტი: დარეჯან კაპანაძე - გარემოსდაცვის სპეციალისტი სოფია გეორგიევა-- სოციალური უსაფრთხოების სპეციალისტი	
განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)	განმახორციელებელი ერთეული: მუნიციპალური განვითარების ფონდი	სამუშაოთა ზედამხედველი: შპს "Soosung Enginnering Co." (კორეა), შპს "Voyants Solutions Pvt.." (ინდოეთი) SAMAN Corporation" (კორეა) and შპს "გზამშენპროექტი" (საქართველო)	სამუშაოთა კონტრაქტორი: (-----)
ადგილმდებარეობის აღწერა			
ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	ასპინძის მუნიციპალიტეტი		
ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	თამარ მეფის ქუჩა # 3		
ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)	ასპინძის მუნიციპალიტეტი		
ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო	საპროექტო გზა (მთლიანი სიგრძე- 3600მ, სიგანე- 5მ) აკავშირებს ვარძიასა და სოფელ მირაშხანს ერთმანეთთან.		

	<p>გზა პირობითად დაყოფილია ორ ნაწილად. პირველი მონაკვეთი (3 კმ) იწყება მდ. მტკვარზე არსებული ხიდიდან და მიემართება სოფელ მირაშხანამდე. აღნიშული გზის რეაბილიტაცია მოხდება ქვე-პროექტის „ვარძიასთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა“ ფარგლებში. ხოლო, მეორე მონაკვეთის (სიგრძე -3600 მ) რეაბილიტაცია წარმოდგენილი ქვე-პროექტის ფარგლებში მოხდება (იხ. დანართი 1)</p> <p>ამჟამად, გზა ძლიერ დაზიანებულია, არაკომფორტული გადაადგილებისთვის და სახიფათო, როგორც ფეხით მოასიარულეებისთვის, ასევე ავტომობილებისთვის. გზა ძირითადად გაივლის დაუსახლებელ ტერიტორიაზე და გასწვრივ განლაგებულია მხოლოდ კერძო მიწის ნაკვეთები.</p> <p>გეოლოგიურ-ინჟინრული შესწავლამ აჩვენა, რომ საპროექტო ტერიტორია არის სტაბილური და გეოლოგიური თვალსაზრისით დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში. ლანდშაფტი მოდიფიცირებულია ანთროპოგენული გავლენით.</p> <p>საკადასტრო ინფორმაციის თანახმად</p>
<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>ხოლო უახლოესი ნაგავსაყრელი 30 კმ-ის დაშორებით ასპინძაში.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც დაბალი რისკის B კატეგორიის პროექტი. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას.</p> <p>ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (ii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული

	<p>მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა);</p> <p>(iii) კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისათვის და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა);</p> <p>(iv) ზედმეტი გრუნტის განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან;</p> <p>(v) იმ შემთხვევაში თუ ყოველწლიურად კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება 120 კგ სახიფათო ნარჩენების გარკვეული რაოდენობა ან 200 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული მასალა. კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ნარჩენების მართვის გეგმა და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსები დაცვის სამინისტროსთან „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად.</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
--	--

საჯარო კონსულტაცია

<p>სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?</p>	<p>მუნიციპალური განვითარების ფონდი და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი გამართავს ქვე-პროექტისთვის მომზადებული გარემოსდაცვითი დოკუმენტის საჯარო განხილვას დაინტერესებულ მხარეებთან.</p>
---	--

დანართები

<p>დანართი 1: ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილი და ფოტომასალა</p> <p>დანართი 2: საჯარო კონსულტაციის ოქმი</p> <p>დანართი 3: ხელშეკრულება სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე (იქნება მოწოდებული)</p> <p>სხვა ნებართვები/შეთანხმებები - საჭიროების მიხედვით</p>

B: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. გზის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	B. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	E. მიწის შექენა ¹	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი F
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი G
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი H

¹მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ხეება მიწებს, რომელიც შექენილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექენილ მიწაზე.

²ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი C: შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებები საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<p>(a) ინფორმაცია მომავალი სამუშაოების შესახებ მიწოდებული უნდა იქნეს ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის;</p> <p>(b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებული უნდა იქნეს დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით;</p> <p>(c) მოპოვებული უნდა იქნეს მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა;</p> <p>(d) კონტრაქტორი უნდა იქნეს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით;</p> <p>(e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში უნდა იქნეს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები);</p> <p>(f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მაჩვენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) დემონტაჟის შედეგად წარმოებული ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და აუცილებელია მისი წყლით დასველება, ნარჩენების მტვრის შემცირების მიზნით;</p> <p>(b) პნევმატური ბურღვის/კედლის ჩამონგრევის დროს წარმოებული მტვრის ჩახშობა უნდა განხორციელდეს წყლის შესხურებით და/ან მტვრისგან დამცავი ეკრანის მოწყობით;</p> <p>(c) აუცილებელია, რომ გარემომცველი გარემო (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი იყოს სამშენებლო ნარჩენებისგან, მტვრის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით;</p> <p>(d) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა - ღია სახით;</p>

		<p>(e) სამშენებლო ტერიტორიაზე არ უნდა იყოს სამშენებლო სატრანსპორტო საშუალებების გადამეტებული - არამიზნობრივი მოძრაობა;</p> <p>(f) აუცილებელია ტვირთის სათანადოდ გადაფარვა გადაზიდვის დროს.</p>
	ხმაური	<p>(a) მშენებლობით გამოწვეული ხმაურის შეზღუდვა მოხდება ნებართვაში მითითებული შეთანხმებული დროის შესაბამისად;</p> <p>(b) მუშაობის დროს აუცილებელია გენერატორების, საჰაერო კომპრესორების და სხვა ელ. მექანიკური აღჭურვილობის ძრავების სახურავების დახურვა, ხოლო აღჭურვილობის განთავსება უნდა მოხდეს დასახლებული პუნქტებიდან მოშორებით;</p> <p>(c) მექანიზმების მოძრაობა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით;</p> <p>(d) აუცილებელია მაქსიმალური სიჩქარის შეზღუდვა;</p> <p>(e) აუცილებელია მექანიზმების შესაბამისი ტექნიკური კონტროლის და მოვლა-პატრონობის პრაქტიკის გამოყენება;</p> <p>(f) სატრანსპორტო საშუალებების და მძიმე ტექნიკის ფუჭი მუშაობა ნებადართული არ არის. მექანიზმებზე გამოყენებული იქნება სპეციალური დამხშობები.</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(a) კონტრაქტორი ვალდებულია, რომ ორგანიზება გაუწიოს და გადახუროს მასალის საწყობები; აღნიშნული საწყობების გადახურვა უნდა მოხდეს წყალგაუმტარი მასალით, ძლიერი წვიმის და წყალდიდობის დროს გამორეცხვის თავიდან აცილების მიზნით, ასევე აუცილებელია ეროზიისა და ნალექების ისეთი მაკონტროლებელი ღონისძიებების გატარება, როგორცაა მაგ. თივის ზვინები და/ან ლამის შემოღობვები, იმისთვის, რომ თავიდან იქნას აცილებული ნალექების სამშენებლო ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ გადასვლა, რამაც შესაძლოა ზედმეტად აამღვრიოს მახლობლად მდებარე მდინარეები და ნაკადულები;</p> <p>(b) კონტრაქტორი ვალდებულია დაგეგმოს ყველა სახის მიწის სამუშაოები და უზრუნველყოს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის და ქვენიადაგის განთავსება ისე, რომ წყლის ჭარბი ჩამონადენის მოცულობა მინიმუმამდე იქნას შემცირებული;</p> <p>(c) აუცილებელია სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება ზეთის და საპოხი მასალების გაჟონვის ფაქტის არსებობის/არარსებობის დადგენის მიზნით. ყველა სახის მექანიზმების მოვლა-პატრონობა და მუშაობა უნდა მოხდეს ისე, რომ ყველა სახის გაჟონვა, ან დაღვრა, მინიმუმამდე იყოს შემცირებული; აუცილებელია ყოველდღიური შემოწმება (სატრანსპორტო საშუალებების მოვლა-პატრონობის პროცედურების შესაბამისად), გაჟონვის, ან რაიმე სახის პრობლემის არ არსებობის დადასტურების მიზნით. სატრანსპორტო საშუალებების მოვლა-პატრონობა, გასუფთავება, ცხიმისგან გაწმენდა განხორციელდება კონკრეტულ ადგილებში - ბეტონის საფუძველზე და არა დაყრილ გრუნტზე. აღნიშნული მონაკვეთები არ უნდა იყოს განთავსებული მდინარიდან 50 მ მანძილზე;</p>

		<p>(d) საპოხი მასალები, საწვავი და გამხსნელები აუცილებელია განთავსდეს და გამოყენებულ იქნას მექანიზმების მომსახურების მიზნით - კონკრეტულ მონაკვეთებზე - სპეციალურად მოწყობილ ადგილზე, შესაძლო მუშაობის და აუცილებელი შემოსაზღვრის უზრუნველყოფით.</p> <p>აუცილებელია, რომ ისეთი მასალები, როგორცაა მაგ. სორბენტი, ქვიშა, ნახერხი, ბურბუშელა და ა.შ. ხელმისაწვდომი იყოს სამშენებლო ტერიტორიაზე;</p> <p>(e) სველი ცემენტის და/ან ბეტონის ჩაშვება ნებისმიერ მდინარეში, რუში, ან თხრილში, დაუშვებელია;</p> <p>(f) სამუშაოები ღელის გადაკვეთის ადგილებში. კონტრატორი ვალდებულია, რომ უზრუნველოს საღებავების, ზეთის და საპოხი მასალების სათანადო მოვლა, მათი წყალში ჩაღვრის თავიდან აცილების მიზნით. პოტენციურად დამაბინძურებელი მასალების შენახვა მდინარიდან 50 მ პერიმეტრში, აკრძალულია. არსებული ბოგირის დემონტაჟის სამუშაოები უნდა განხორციელდეს ისე, რომ მინიმუმადე იქნეს დაყვანილი წყლის კალაპოტის დაბინძურების საფრთხე. წარმოქმნილი ნარჩენების გატანილი უნდა იქნეს მუნიციპალიტეტის მიერ ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილას.</p>
	<p>ნარჩენების მართვა</p>	<p>(a) საჭიროა ნარჩენების შეგროვების და გადაყრის გზების და ტერიტორიების იდენტიფიკაცია ყველა ძირითადი სახეობის ნარჩენებისთვის, რომელიც მოსალოდნელია სადემონტაჟო და სამშენებლო საქმიანობის პროცესში;</p> <p>(b) მინერალური სამშენებლო და დემონტაჟის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების სეპარაცია მოხდება ძირითადი, ორგანული, სითხის და ქიმიური ნარჩენების შესაბამისად, სამშენებლო ტერიტორიაზე მათი დახარისხებით და შესაბამის კონტეინერებში განთავსებით;</p> <p>(c) ნარჩენების გატანის ამსახველი ჩანაწერები წარმოადგენს მათი სათანადო მართვის საფუძველს;</p> <p>(d) შესაძლებლობის შემთხვევაში, კონტრაქტორი ხელმეორედ გამოიყენებს და გადაამუშავებს შესაბამისი სიცოცხლისუნარიანობის მქონე მასალებს (აზბესტის გარდა).</p>
	<p>მასალების მიწოდება</p>	<p>a) მასალები შეძენილი უნდა იქნეს იმ არსებული საწარმოებისა და კარიერებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო ოფიციალური ნებართვა, ან მოქმედი ლიცენზია საქმიანობის განსახორციელებლად;</p> <p>b) მოპოვებული უნდა იქნეს შესაბამისი ლიცენზია, თუ საჭიროა ახალი კარიერის გახსნა;</p> <p>c) კარიერების ტერიტორიების გამოყენებული მონაკვეთების აღდგენა, ექსტრაქციის (მოპოვების) გაგრძელების შემთხვევაში, ან მათი სათანადოდ დახურვა, ექსტრაქციის (მოპოვების) დასრულების და ლიცენზიის ვადის ამოწურვის შემთხვევაში;</p> <p>d) მასალების გადაზიდვა არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში;</p>

		<p>e) სიჩქარის მარეგულირებელი, მიმართულების შეცვლის აღმნიშვნელი და გამაფრთხილებელი ნიშნების უზრუნველყოფა სატრანსპორტო საშუალებებისთვის - საჭიროების შესაბამისად.</p>
<p>H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით: - განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; - უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; - სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან საჭონლის გადაადგილების საათებში. - სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და პერსონალისთვის ტრენინგის (სწავლების) ჩატარება, განსაკუთრებით სამშენებლო ტერიტორიაზე მისვლის და სამშენებლო ტერიტორიის მახლობლად არსებული გადატვირთული სატრანსპორტო მოძრაობის შესახებ. უსაფრთხო გადასასვლელების და გასასვლელების მოწყობა ფეხით მოსიარულეებისთვის იქ, სადაც ხდება სატრანსპორტო მოძრაობის შეჭრა; - სიჩქარის შემამცირებელი ბარიერებისა და შესაბამისი ნიშნების მოწყობა (საგზაო ისრები/ქვეითად მოსიარულეთათვის) სატრანსპორტო საშუალებების სიჩქარის შემცირების მიზნით, ადგილობრივ საგზაო პოლიციასთან შეთანხმების საფუძველზე.

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგგ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის	მგგ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

	ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.				შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
ინერტული მასალების წყარო	მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია; სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება; მდინარეში ქვიშა-ხრემის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის.	კარიერები	დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება	ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში	ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმუმამდე შემცირება; სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტის საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი

	დაუშვებელია მანქანების შესვლა					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი,
აზბესტის მართვა	აზბესტის შემცველი მასალის დემონტაჟის დროს უნდა მოხდეს ტერიტორიის დატენიანება მტვრის გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით და მუშები უნდა იყვნენ აღჭურვილნი სპეციალური ნიღბებითა და უნიფორმებით. უსაფრთხოების ზომები უნდა იქნას გატარებული	სამშენებლო ობიექტზე	დოკუმენტაციის და სამუშაოების ინსპექტირება	სადემონტაჟო სამუშაოების პერიოდში	ტოქსიკური მასალებით დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად. მუშების ჯანმრთელობის დასაცავად.	მგვ და სამუშაოთა ზედამხედველები

	სამშენებლო ობიექტიდან უნებართვოდ გატანის თავიდან ასაცილებლად: ქვე პროექტის ობიექტზე განთავსებული აზბესტი სათანადოდ უნდა იყოს დალუქული და გარკვევით უნდა აღინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა და დაუყოვნებლივ განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე- სოფელ თავგეთში, საზედამხედველო კომპანიის მკაცრი მეთვალყურეობის ქვეშ.					
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა	სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.	სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები	ინსპექტირება	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

	მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მფ, მშენებლობის ზედამხედველი
საოპერაციო ფაზა						
რეზილიტირებული გზის მოვლა	გზის საიდენტიფიკაციო ნიშნებისა განთავსება; არსებული ქუჩის მონაკვეთების დემარკაცია - შეკეთების პროცესში; ასფალტის და/ან სხვა ნარჩენების გატანა მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების	რეზილიტირებული გზები	ინსპექტირება	მოვლა-პატრონობის პროცესში	საგზაო შემთხვევების და სატრანსპორტო მოძრაობის დარღვევის თავიდან აცილება	ასპინძის მუნიციპალიტეტი

	ტერიტორიიდან გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე					
--	--	--	--	--	--	--

დანართი 1. ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილის სქემა და ფოტომასალა

ორთო-ფოტო ზაკურიანი-ანდეზიტი-დამაკავშირებელი გზის

ფოტომასალა

საპროექტო გაბიონი

